

Kemencesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre . . . 4 „ Kézen szám ára — „ 30

Felolós szerkesztő:
Huss Gyula

Hírközlő és Kiadóhivatal:
Cellödömők, Ferenc József utca 131. — Ide inté-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Hasznosítással értékesíthető: kedd, szerda és csütörtökön.

A birtokrendszer reformja.

Szemelláthatóan és vaskövetkezetes-
séggel töri immár keresztül a történelmi
előítélet burkát és szívódik fel a közvele-

tokrendszer reformjának gondolata. Köz-
gazdasági, gazdasági, munkásosztály és
és tudja, hogy a munkásosztály, kiván-
dórlásnak, ipari hátramaradottságnak és
egyáltalán összes gazdasági betegségeink-
nek és ezeken át a közjogiaknak is gyó-
gyulása csak a birtokrendszernek és az ő-
termelésnek a jelenlegieknel helyesebb al-
pokra fektetésétől függ.

Ezen kell kezdenünk. Ez az A betűje
annak a nagy ABC nek, melyből a jövőendő,
gazdaggá és nagygyá teendő Magyarország
történelmének íródnia kell.

Nem is hiánvzik ma már — merjük
mondani — csak az a modern Széchenyi,
az a nagybirtokos avagy hitbizományos
főúr, aki a kételkedést és kicsinyen, gyanut
kizáró önzetlenséggel vértetével szálljon
sikra a birtokrendszer reformálásának kér-
dése rohamosan megoldathaték.

A nép földéhsége, az a lázas mohó-
ság, melylyel a paraszt jó az Isten, majd
megsegít — hagyományos utógondolattal
kapva-kap egy-egy darab föld birtokba
vételén, tekintet nélkül arra, vajjon a vele-

járó teher elviselhető-e vagy sem, világos
jele annak, hogy a földkérdés megoldása
már nem sokáig várathat magára.

Korántsem áltatjuk magunkat azzal az
immár közkeletűvé váló kezdő hittal, hogy

melytől összes bajaink
nák és hogy a föld megoldása min-
den; sőt jól tudjuk, hogy ez a kérdés is
csak tartozéka és része a megélhetés nagy
kérdés-komplexumának.

E megélhetés alatt itt nem a pusztá
önfentartást kell értenünk, hanem a társa-
dalmi felemelkedés lehetőségét is. — Ezt
gyakran halljuk gazdagodási, vagyonszerzési
vágyunk nevezni szemrehányásképpen és
maliciával.

Mi ezzel szemben igenis elismerjük
legsajátabb jogát mind-n-napozásomnak és
munkásnak arra, hogy egy kis ház, kert,
föld megszerzésére törekedjék és ezt az ő
megélhetése feltételül tudjuk, épp úgy,
mint ama okleveles magyar mérnök törek-
vését nagy fizetésért német vállalat szol-
gálatába jutni, amit ő egyéni érvényesü-
lésnek nevez.

A birtok is csak mint a megélhetés
eszköze tehet számot, mint akár az emberi
munka s valamely teljesen eladósodott bir-
tokosság ugyanoly fokú elégedetlenséget
fejt ki, mint akár valamely eladósodott

tisztviselői kar vagy akár az élet feltételeit
meg nem lelő munkásnép.

S midőn látjuk, hogy hazánkban már
nemcsak a birtoktalanok vándorolnak ki,
hanem napról napra nő azoknak száma, kik

kell jutnunk, hogy ime ma már Magyar-
országon a birtok sem biztosítja a meg-
élhetést, a szerény és jól megérdemelt
gyarapodást, a társadalmi emelkedés lehe-
tőségét s indítatva érezzük magunkat a
baj okait mélyebben kutatni.

E kutatásainkban aztán reá bukkanunk
az uzsora tömetszelen fajtáira, mely orszá-
gunkban pusztít, továbbá adórendszerünk
fordítottan progresszív voltára és
egyéb, de mindenekfelett oly jelekre,
amelyek arra vallanak, hogy minden birtok
és visszasságok gyökérszalai mélyen benyul-
nak a magyar birtokrendszer kérdésébe és
világosan áll előtűnk a földéhség és a kis-
birtokosok kivándorlásának ellentmondó té-
nyecinek magyarázása.

Ezért csupán az események és fejle-
mények tárgyilagos megítélése alapján a
birtokrendszer kérdésének mint elsőrangú
fontosságú kérdésnek tanulmányozását a
kormány figyelmébe ajánljuk.

TARCA.

Egy csillag futott le.

— Írta: Huss Jenő. —

... Gyönyörű augusztusi éjszaka van . . .
A kábitóan forró nappal után langyos, balzsá-
mos meleg ül a tájon. A hold szelíd, ezüstös
fényt vet a gondozott kert porondos útjára; s
a bokor alján édesdeden, álombaringatóan csat-
togja altató dalát a fülemile.

A csillagok miriádjai vakító fényben ragyog-
nak lenn a kéklő égbolton. Oly megnyugtató
csend van; mikor a természet pihen, elől a nagy-
világi zaj s elérkezik az álomknak, az édes ál-
rándoknak ideje.

Oly kéjteljes, oly szerelmezhívó ez az au-
gusztusi éjszaka . . .

Ketten sétálunk a szomszéd községbeli or-
vos virágokkal dusan megrákhott kertjének por-
ondos útján.

Szótlanul ballagunk egymás mellett, mind-
ünk elfoglatva a saját gondolatával. Nézz
szótlanul meg állunk a csillagok
fényében hallgatjuk a csalogány dal-
át. Az orvos töri meg a csendet.

— Nagyon kedves emlékek kötnék ehhez
a kertihez. Gyermekkoromnak tündérszínház, ábránd-
jainak tarka, mesés világát itt töltöttem el. —

Minden fához, minden bokorhoz egy-egy édes,
felejthetetlen emlék fűz s valahányszor elhagyni
kényeztettem é helyet, mindannyiszor feljuttak
édes-bus emlékeim s olyan kimondhatatlan szo-
morúság vett rajtam erőt, mintha a lelkem felét
elveztettem volna s boldogságom e kertbe lenne
eltemetve . . .

Aztán jötték az ifjuság számos évei, az ő
számítalan kedves mozzanataival, az álmodok,
ábrándoknak szivárványos, tarka világa.

Távol voltam . . . messze idegenbe, távol
az én kedves virágos kertemtől, ahol órákhozszart
elheverészttem a fűben, a csacsogó csermely part-
ján, hallgatva vidám fecsegését.

De a lelkem az visszahítt. Valami úgy von-
zott ide, kimondhatatlan érzés hívott e helyre.
És visszajöttem.

Itt — ahol most állunk — ennek a kis
patakának a partján találkoztam azzal az anygal-
arcu, barnafürtű kis leánnyal, akinek a képét
azóta folyton a szivemben hordom. Itt ült egy
padon s valami könyvet olvasott. Udvariasan
megemeltém kalapomat, bemutatkoztam s leültem
melleje az úde; zöld pázsitra.

A leánya nem tett ellenetvétét. S azonnal
minden nap találkoztunk itt a csermely partján.
Ecsévegtünk egyről-másról s elhálgtattunk az
allegorikák közt.

Emmytém — ez volt a neve — szép volt,
mint a felkelő nap, s mint a lenyugvó hold; oly
szelíd. Mintha csak ő reá írták volna ezt

Szép a nő . . . Az Isten legutolsó, de leg-
remekesebb műve is; ő a Teremtés hatyudala. —

Ami a természetben csak szép, bámulatos, elra-
gadó: a nőben mind feltalálható. Nézd a rózsás
tavaszt mosolygó virágaival: a nő arcán felel-
heted. Szemében láthatod a kék eget, ragyogó
csillagaival. Ha titokzatos éjt akarsz látni avagy
a csillogó selyemszálakat: tekintis a nő leomló
dus fürtjeire. Akarod látni a háborgó tengert taj-
tékzó habjaival vagy a bérceknak örökhavú csu-
csát havasi rózsáival: — nézz a nő szerelemtől
duzzadt keblének pihető liliomjaira. Mészeli teli
gyümölcsöt akarsz ízleni: csókold meg a nő il-
latot lehelő eperajkait, hol kelet igazgyöngye két
sorban ragyog. Beszélő csermely fecsegését aka-
rod hallani: hallgasd meg jókedvű ezüst kacag-
gását s azt hiszed, hogy a fülemüle zengi szivár-
ványos álmaidnak dicshymnusát . . .

Barátom, ezt mind feltaláltam benne. Vala-
hányszor hozzám ért, lázas forróság futott végig
tagjaimon, szivem hevesen dobogott s a ajkaim
az ő nevet suttogták. Halálom beléserettem.

Sokáig titkoltam, de végre bevallám s ő, a
teremtés koronája, a földi nők istenasszonya szin-
tén megvallá, hogy szeret.

Azt a boldogságot, amit ekkor éreztem, nem
próbálom leírni. Kéz a kézbe, álmodozva sétál-
tunk a fák alatt, hollófeke dúsfrutú feje vállá-
mon pihent s azok az édesen kacagó eperajkák

— Szeretlek! . . . a tied vagyok . . .
Igy sétáltunk sokáig a parkban, míg fejűt-
tek a csillagok. Valasztottunk egyet-egyét
gunknak s megesküdtünk, míg csillagunk ragyogni
fog, szeretjük egymást.

A cigánykérdés megoldása.

A mi vármegyénkben és városainkban is minduntalan meggyűlik úgy a közönségnek, mint a hatóságnak a baja a cigányokkal. Akárhogy szidnak is bennünket külföldi ellenségeink, tény, hogy a kulturának európai magaslátán áll a mi népünk, ami Ázsiára emlékeztet Magyarországon, az a tolvajlásból, rablásból és gyilkolásból élő cigánykaraván.

Szegyenfoltja ez Magyarországnak és az is marad mindaddig, amíg az elképzelhető legerélyesebb eszközökkel a cigánykérdést rendezni nem fogják. Ugy látszik, hogy most, amidőn rémes egymásutánban Csongrád, Gyón és Dánoson követek el kóborcigányok rablógyilkosságokat, melyek mérhetetlenül felizgatták a közvéleményt, végre megérett a helyzet arra, hogy az állam a hatóságokkal egyöntetűen megoldja a cigánykérdést.

Igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a humánus szempontokat a cigányokkal szemben nem szabad oly nagy mértékben szem előtt tartani, mint más nemzetséggel szemben; mert a cigány ma is az, aki volt kétezer esztendő előtt, no-mád nép minden tanulság, erkölcsi, sőt sokszor emberi érzés nélkül. Sok igazság van azoknak a mondásában, akik azt hangoztatják, hogy ártalmas fenavadék módjára kell a kóborcigányokkal elbánni. — Mindazonáltal nem ajánlatos a kor szellemét a cigányirtással meggyalázní.

Körülbelül 70,000 cigány él Magyarországon, ezekből 40,000 kóborol, 20,000 állandóan le van telepedve ugyan, de lopásból, csalásból, rablásból, nem ritkán gyilkolásból tartja fenn magát és csak 10 ezer cigányról mondható az, hogy muzsikálásból élnek, de ezekről sem lehet mindig jót mondani, mert a részeg, mulató emberből kimuzsikálják az utolsó garast is.

A legajánlatosabbnak látszik a cigány férfiakat, legalább a 40 éven alóliakat egytől-egyig katonának besorozni. A ka-

tonai fegyelem elég erős arra, hogy amire polgári hatóság nem képes, a cigányt korbában tartsa. A 40 évnél idősebb férfiakat, valamint a nőket szigorú felügyelet mellett foglalkoztatni kell az állam gyáraiban és gazdaságaiban; a gyermekeket pedig vagy a parasztok között szétosztogatni, vagy állam menhelyeken elhelyezni kell. Ezzel aránylag kevés költséggel a kóborcigányok kérdése meg lenne oldva.

De ezt most kell megcsinálni, amikor a közhangulat oly erőteljesen sürgeti, hogy szabadítsuk meg már végre a falvak lakosságát az oláh-cigány állandó veszedelmétől. Mert ha most nem csinálunk valamit, akkor régi magyar szokás szerint elalszik az ügy s tovább rabol, gyilkol szabadon a cigány, mindaddig, míg valami újabb Dános fel nem rázza az országot.

Fentebb említettük, hogy muzsikus cigányaink sem mentesek a büntetőtörvénykönyvből kitűző hibáktól. Erkölcstelen már az a körülmény is, hogy a cigány minél jobban muzsikál, annál jobban szipolyozza azt, akinek tetszik a muzsika. A jó cigány szereti magát művésznek nevezni, pedig hát az nem művészet, hanem a legtrübb visszaélés a más gyengeségével. Azután meg sok szó fér a cigányok zenei tudásához. A középszerű magyar nótát csak elhuzza valahogy, de már a műzenét a leggyalázatosabban hamisítja meg.

Ami nem is lehet másképpen, mert a cigányzenészek, egy-kettő kivételével hangjegyeket nem értenek, tisztára fül után játszanak s fül után az operett, vagy az opera szánalmas torzítás. Kétségtelen, hogy a cigányokban a művészetet megközelítő zenei érzék van, de érvényre ez csak úgy juthat, ha cigányaink tanulnak s megismerik a hangjegyeket.

A sok rossz tulajdonság mellett van természetesen jó tulajdonsága is a cigánynak, de bizony elenyésző csekély. Ennek az életmódjuk az oka.

UJDONSAGOK

Muzikaszó.

Messziről jön, valahonnan —
Jaj de szép a nóta!
Nem halottam ilyen szépet
Gyermekkorom óta.

Olyan szép a holdvilág is,
Csillagok is égnek:
Csalogató lidércénybe
Tenger meszeségnek.

Lidérc-fnye, bolygó tüze
Örült képzeletnek;
Csalogató pislogással
Hurcolnak, vezetnek.

Hallom még a muzikaszót —:
Mintha égből jönne,
Menyországi angyaloknak
Enekeiből szöve.

Csillagok közt jár a lelkem,
Bolygó tüzet kerget...
Hej, hiába boronálja
A nagy egi berket.

Még fültemben a muzsika
S didereg a lelkem...
Szerelme a csillagok közt
Hej, minek kerestem?!

Hircsu János.

— **Hymen.** Herzfeld Mór lisztkereskedő, az élőnyösen ismert csornai gőzmalom celldömlői képviselője, a közelmult napokban jögyezte el magának F. l. s. c. h. Zsófia kisasszonyt a zalamegyei Rédcisen.

— **Kossuth szobor Körmenten.** Megemlékeztünk már több ízben arról, hogy Körment város hazafias közönsége a nagy hazafinak, Kossuth Lajosnak Körmenten szobrot emel. A szoborbizottság, melynek élén Fülöp József ref. lelkész, a Körmenten megjelenő »R.avidék« felelős szerkesztője áll, mindent elkövet, hogy az ünnepség minden tekintetben méltó legyen a halhatatlan emlékü nagy férfiúhoz. A szobrot az eddigi tervek szerint, ha csak valami közbé nem jön, e hó 22-én leplezik le s az ünnepségre máris nagy előkészületeket tesznek Körmenten. A szobor leplezésén megjelenését megígérte Kossuth Ferenc keresztes miniszter is, így előreláthatólag számos országgyűlési képviselő fog Kossuthoz csatlakozni. A leplezésre meghívják Vasvármegye közönségét, valamint a szomszédos vármegyék törvényhatóságait is. — Körmentnek tehát szép, hazafias ünnepségre van kilátása.

— **Műkedvelő előadás.** A celldömlői ifjuság által Takách Judith költőnő szobrának javára rendezett műkedvelő előadás táncmulatsággal egybekötve az éjjel folyt le a Korona-szálló nagytermében. A műkedvelő lefolyásról jövő számunkban hozunk referátát.

— **A közgazgatási tanfolyam Szombathegyen** még meg se nyitott, maris 80 hallgató jelentkezett a tanfolyam igazgatójánál, Herbst Géza alispánál. Az 1907/8. évi tanfolyamnak ilyenformán előreláthatólag jóval több hallgatója lesz, mint legutóbb volt. Jegyzők körében különben általános a panasz, hogy nem kapnak segédjegyzőket. Azt hisszük, a jegyzői kar panaszra csak ideiglenes jellegű, mert rövid pár év múlva ez a pálya is túltöltött fog lenni, mint Magyarországon általában az összes laticner pályák.

— **Arteri kut.** Vasvármegyei Némethy György orvosok és tanítók, de az augusztusban még is marad tervnek. Vasváron azonban gyorsan végrehajtották, még pedig oly szerencsével, hogy 42 méter mélységben kristálytisza vízre találtak bőséges mennyiségben.

Emmykém egyszer az anyja s néhány vendégük társaságában jött a parkunkba sétálni. Én már vártam őt s mikor a tóhoz értek, bemutatott a társaságnak. Hosszan sétalagattunk együtt s Emmykémmel bizalmas beszélgetésbe eredtem. Anyja, egy gögös, büszke asszony, nem jó szemmel nézte nézte ezt s Emmykét többször rendreutasította. De az édes kis baba mindig visszatért hozzam, — mit látva az anyja — jelt adott a távozásra.

Másnap levelet kaptam, mely boldogságom zuzta szét s örökre elvasztott Emmykémöt. A levélben ez volt:

Uram!

Emmy leányom itthon bevallotta, hogy önk szeretik egymást. Vegye tudomásul, hogy leányomat egy közönséges orvosnak sohasem fogom adni. Még ma távoznék innen örökre.

Mérey Kázmérné.

A szívemet tépte darabokra ez a levél. — Szomorúan bolyongtam a kertben s elcvétöttem azon helyre, hol csillagainkat választottuk. Hullókönyök közt álltam ott, mikor az inasom újabb levelet hozott.

Emmykém irt. Lázás sietséggel bontottam fel a levelet.

„Ne feledjen! Míg csillagunk ragyog, szeretni fogom!”

S elváltunk... örökre... Azóta hordozom szívemben ennek a banatos, rövid üdvöt s hosszú keserűt nyújtó szerelmem emlékeit. Ez volt az én első és utolsó szerelmem. Ifjan, tele tüzzel, rajongó lelkesedéssel és idealizmussal telt szívvel szerettem. Szerelmem tiszta volt, mint a vidáman csergő patak, amelynek alazuhanó vize kristályszertű lesz.

Itt elhallgatott, szeméből letörölt egy könnyomuló könyűt, majd banatosan, halkán folytatta: — S nézd barátom, az ott az én csillagom, mellette pedig Emmykéé — s felmutatott két különálló csillagra, — de e pillanatban az orvos remegve hátratorodott.

... Egy csillag futott le az égről... Ijedve siettem segítségére, de ő keserűen kacagva utasított vissza: — Semmi, csak egy csillag hullott le... de az az enyém volt!... A ház felé tartottunk és elváltunk.

Másnap a szokójnál korábban mentem az orvoshoz, ahol megdöbbenve halottam, hogy az éjszaka szívvelhűdés érte.

Mikor az est leszálltával egyedül gyönyörködtem a csillagos éjszaka színeiben, a csillagok tekintetétől megdöbbentem, mert csillagok között nem találtam. Talán a másik magával ragadta a megsemmisülés örvényébe...

— **Szinészet.** Füredi Márton szinigazgató társulatával a héten városunkba érkezett. Tekintettel a tegnapi este néhai Takách Judit emlékére rendezett műkedvelői előadásra, a társulat a héten nem tartott Cellben előadásokat, hanem a sopronmegyei Beled községbe ment ki vendégszereplésre. A társulat nálunk holnap kezd meg előadásainak sorozatát a Korona-szálló nagytermében felállított színpadon.

— **Árpád-ünnep Pusztaszeren.** Megirtuk nemrég lapunkban, hogy hogy ez évben Pusztaszeren fénycs Árpád-ünnep lesz, melyen megjelenik a magyar országgyűlés is. Az ünnepély f. hó 15-én lesz, melynek sorrendje a következő.

1. Ünnepi istentisztelet. A szent misét Várhelyi József szegedi rókusí plébános végzi, ugyanúgy tartja a szent beszédet is. Az énekek részben Zsak Lajos szegedifelsőtanári tanító, részben a szegedi egyesült dalárdák éneklék Erdélyi Sándor karmester vezetése alatt.

2. Karénekek. A „Hymnus”. Előadják a szegedi egyesült dalárdák.

3. Megnyitó beszéd s a küldöttségek üdvözlése dr. Kelemen Béla Csongrad vármegyei és Szeged szab. kir. város főispánja, rendezőbizottsági elnök által.

4. Az ünnepelő közönség üdvözlése a Szegeden székelő „Pusztaszeri Árpád Egyesület” nevében dr. Becsey Károly orsz. képvis., rendezőbizottsági elnök által.

5. „Árpád siri alma”. (Az ozmáni korból.) Költemény. Irta Miskolci Kovacs Gyula. Szavalja Bakó László, a „Nemzeti Színház” színművésze.

6. Karénekek. „Szentelt hantok”. Szövegét írta Komocsi József, zenéjét szerző Moosonyi Mihály. Éneklék a szegedi dalárdák.

7. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Barabás Béla országgyűlési képviselő.

8. „Pusztaszeren.” Költemény. Irta és szavalja Szalay Károly főgimn. tanár rendezőbizottsági titkár.

9. Záróbeszéd. Tartja dr. Cicatricis Lajos kir. tanácsos, Csongrad vármegye alispánja, rendezőbizottsági alelnök.

10. Szózat. Éneklék a szegedi dalárdák vezetésével az ünnepelő közönség.

11. A millenáris emlékmű megkoszorúzása a küldöttség által.

Az ünnepély végeztével közös ebéd, a küldöttségek és — jelentkezők — részére fentartott sajtóban.

Délután 3. órakor népunnepély.

— **Megtámadott gépész.** Mejszberger József gépész a múlt héten. Duks községben Sermán Miklós, István és János botokkal és fűszével megtámadták. A támadókat Mejszberger Matyas Ferenc fűtő segítségével lefégyverezte, miközben Sermán János zsebkesét rántotta elő s vele Mejszbergeren 5 szúrást ejtett, melyek 20 napig tartó gyógyulást igényelnek. Tettesek a bírósághoz feljelentettek.

— **Agyonvert kubikus.** Várkesző község határában a Rábaparton jelenleg több kubikus földmunkálótatok végez. Itt dolgozott Bóri Imre és Zinger Ferenc kubikus is. A múlt vasárnap valami felett összeszóalkoztak, majd tettlegességre került közöttük a dolog, miközben Bóri Imre egy fadoronggal többször úgy ütötte meg Zingert, hogy ez az ütések következtében hétfőn d. e. 11 órakor meghalt. Borit a csendőrség le tartóztatta s Szombathelyre szállították a kir. ügyészség fogházába. Zinger holttestemét kedden orvostörvényszékiileg boncolták fel s temették el.

— **Szédelgő könyörödmány gyűjtő.** Egy szélfűzős könyörödmány gyűjtő tanító jár most Vasvármegyében, aki állítólag egy beteg kollega javára kéreget. Az illető Kovács Ernő tanítónak mondja magát s hogy a kir. tanfelügyelőséghez van becsúva. Mint megállapított, Kovács szélfűzős s így ha vaiahol könyörödmányokért megjelen, at kell adni a hatóságnak.

— **Ujraépített óragyár.** A szentgotthárdi, hazánk az egyedüli óragyár, amely évekkel az előtt tönkrement, újra felépült s már javában munkát fog foglalkoztatni. Tulajdonosa most folyamodott a keresk. minisztériumhoz, hogy üzleti és gyári helyiségén, üzleti nyomtatványain és árucikkein a magyar áll. címerét használhassa.

— **Iskolaszék-választás.** Mint előző számunkban már jeleztük, a celldömölki r. k. iskolaszék mandátuma lejárt; az új tagok megválasztása múlt vasárnap történt meg, kevés érdeklődés mellett. A háromszázon felül levő szavazók közül csak 42 jelent meg, kiknek szavazata a következőképen oszlott meg: Lóránth Gyula 42, Mézáros János 42, Szalay József 41, László Ferenc 40, Szarka József 39, Szabó József 39, dr. Géfin Lajos 37, Szalay János 37, Simon Sándor 36, Németh Károly 29, Szabó Imre 28, Raffel Mihály 28. Póttágokká megválasztottak: ifj. Reich Imre 27, Szeiler Antal 25, Geiger Antal 23, Horváth János 23 szavazattal. Este 1/2 órakor hirdette ki elnököl dr. Szinck Izidor az eredményt. A megválasztottak névsora — esetleges felebbezés céljából — 8 napig a kath. fiúiskola portáljában ki van függesztve.

— **Halálos baleset.** Múlt hó 23-án este felsőbükai Nagy Sándor birtokán, a Batthyánymajorban cseplés közben Bagoly Antal leest a kazalról, minek következtében másnap, szombaton meghalt. Három gyermeke és özvegye maradt.

— **Kath. tanítók gyűlése.** A Szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanító egyesület f. hó 10-én tartja évi rendes közgyűlést Szomathelyen a vármegyei nagyteremben a pedagógusok által. Előző-nap délután a központi bizottság tartást a püspöki iskolában.

— **A szocialista vezér toloncolása.** Cü-törtőlőn a székesfehérvári jövő 5004. szamu személyvonattal, mely 5:41-kor érkezik Celibe, egy rendőr kíséretében megérkezett Handler Gyula, a Fehérvárról kiutasított szocialista párttitkár. Innen este a Szombathely felé induló 1312. szamu vegyesvonattal vitték illetőségi helyére, Szombathelyre.

— **A züllött gyermekek védelme.** Gróf Andrássy G. u. a belügyminiszter váteményi törvényhatóságához, az aij gyermekmenedék helyek igazgató főorvosaihoz és az árvaszékekhez körrendeletet intézett a züllésnek indult gyermekek oltalmáról.

A vármegyékhez intézett körrendeletében a miniszter sajátjaat fejezi ki, hogy a hatóságok eddig a környezetükben erkő csi romlásnak kitett vagy züllesnek indult tizenöt éven aluli gyermekek legnagyobb részével mint bűnösökkel bántak el. A rendelet megszabja, hogy külömbeséget kell tenni a tizenöt éven aluli, züllésnek indult, de bűncselekményt el nem követett gyermekek között, továbbá a vétség vagy büntett elkövetés-kor még tizenkét éven aluli gyermekek és azon 12-15 éves gyermekek között, akik ellen kihagyás miatt íult meg az eljárás. Ez esetek mind-egyikében megszabja a rendelet az eljárás.

Meghagyja a rendlet, hogyha a jogi értelemben vett elhagyatottság nem állapítható meg, de a hatóság konstátja, hogy a gyermekek eddigi helyzetükben romlásnak vannak kitéve, akkor az ilyen gyermekeket a megállapított módok mellett a legközelebbi gyermekmenedék-helyre kell szállítani.

A miniszter elvárja az összes hatóságoktól, hogy a gyermekek megmentéséhez fűződő nagy társadalmi és állami érdekre való tekintettel, a szociális érzés magasztalraj igaz odaadással hajt-sák végre rendelkezéseit.

A miniszter hangoztatja, hogy a gyermek-nek az állami menedékhelybe való fővétele, avagy kiegészítő intézménybe való elhelyezése se a családra, se a gyermekre egyáltalában nem megbélyegző.

Az emberszeretett intézményei ezek, mondja a rendelet — amelyek szü ői gondolat és gyön-gédséggel veszik oltalomba a züllésnek indult gyermeket, hogy védve, nevelve megmentsék őt a börtöntől.

A gyermekmenedék helyek igazgatóihoz intézett rendeletében az iránt intézkedik a minisz-ter, hogy az ilyen gyermekek számára családi telepeket létesítsenek.

Minden egyes gyermek adassék a telep-bizottság egy tagjának felügyelete alá, hogy a gyermek érdekében lelkiismeretesen gyakorolják vele szemben az oltalmat. A züllésnek indult gyermekek oltalmát a megmentése épp olyan kötelessége legyen a menedék helynek, mint az elhagyott gyermekeké.

Végül harmadik rendeletében azt mondja a miniszter az árvaszékeknek, hogy e magasztos hi-vátásban ne vezesse fiskális szempont.

Aki igazán züllött vagy züllésnek van való-ban kitéve, az többre kerülhet a társadalomnak, ha nincs gondozás alatt, mint amibe a gondozás kerül — mondja a rendelet.

Az új rendelkezések október hó elsején lépnek életbe.

— **Leszállított husár.** Singer Ignác helybeli mézárosmesternél a mai naptól kezdve a marha-hus ára kilónként 1 K 28 fillér.

— **Uj nevelőintézet vakok részére.** A ne-gyedfélev előtt elhunyt lovag Wechslemann Ignác egy millió négyszázezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevet viseli, ősszel nyi-lik meg. Az új intézetbe felvesznek az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyerme-keket, még pedig valláskülömbőség nélkül. A nő-venékek az intézetbe teljesen díjtalanul nyernek ellátást és oktatást, sőt ruházatot is és hozzá-tartozóiknak csak fehéremtűről kell gondoskodni. Akinek tehát vak gyermeke van és azt az inté-zetbe fel akarja vétetni, folyamodjon a lovag Wechslemann Ignác és neje Neuschlos Zsófia vakok tanintézete* bizottságához Budapest, VII. Sip-utca 12. sz. A folyamodványhoz születési, orvosi és himlőoltási bizonyítványt kell mellé-kelni és szeptember 20-ig beküldeni.

— **Önkéntesek figyelmébe.** Csatáry Ká-roly polgári és egyenruha szabó Szombathelyen, előírás szerint készit versenyképes áron, kedvező fizetési feltételek mellett minden fegyvernem-hez való egyenruhákat.

— **Magyar Otthon.** Tisztelet olvasóink be-cses figyelmébe ajánljuk a Budapesten, VIII. Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan buto-rozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos je-tenközöknék megfelelő kedvezmény Szigoruan családi otthon.

Kérj engylen

és bórmentve magyar nyelvű, gazdagn illusztrált fűár-jegyzékem, 3000-nál több rajzzal mindennemű nikkelt, ezüst és aranyórák, valamint mindennemű szőlő arany és ezüst-árak, hangszerek, acél és bórak stb.-ről eredeti gyári áron.

Nikkel remontoir óra K. 3.—
Systom Roskopf patent óra K. 4.—
Svájci eredeti systom Roskopf p. K. 5.—
Bej Sas-Roskopf nikkelt rem. K. 7.—
Ezüst rem. óra Glória márvál K. 8-40
Ezüst rem. óra dupla fedellél K. 12-50
Ebrüst óra K. 2-90 Konyhádra K. 3.—
Schwarzwaldi óra 280 Kakukóra K. 8-50
Minden órát 3 évi írásbeli jótállás. —
Nincsen kockázat! Becserelés meg-en-gedve, vagy a pénz vissza!

Élő óragyár Brűx,
KONRAD JANOS

cs. és kir. udvari szállító

Brűx 1426. szám. (Csehország.)

CSATÁRY KÁROLY
polgári és egyenruha szabó
SZOMBATHELY,
Király-utca, Techot-féle házban.

— — — — —

Készítik a legújabb divát szerint, a legkittű-nőbb kivitelben, versenyképes áron, teljes ga-rancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

férfi-ruhákat
és elvállalom bármiféle

egyenruhák
készítését is.

Kívánatra mintákat küldök, avagy egy leve-lező-lapon történt meghívásra bárhová személyesen eljövök. Szives támogatást kérve, maradtam illó tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

Alapított 1843!

ékszerek, arany, ezüst, kinul ezüst evőeszkö-
zöket és dísztárgyakat es
valódi svájci zseb és fali órákat

szenzáció
olcsó árak mellett

a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő
STEINBERGER M. UTÓDA
Benedek Oszkár aranyműves és órásnál
PÁPA. Fő-utca 13. szám.

A Bencések templomával szemben. Fiókület: DEVECSER, Baros-utca.

E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Ertesztés.

Ezennel szíves tudomásul adom, hogy a Kossuth Lajos-utcában évek hosszu sora óta fennálló

mészárszékeket

kibővítettem s teljesen átalakítottam. Ugy mint eddig, ezentul is arra fogok törekedni, hogy t. vevőimnek a legki-

ajak. Egyben jelzem, hogy f. évi szept. hó elsőtől kezdve a marhahus kilóját leszállított áron:

1 korona 28 filléért

adom

Tisztelettel

Singer Ignác,

mészárosmester.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közön- ségnek szíves tudomásul adni, hogy

**papír-, írószerek, könyvkereske-
désemet és könyvkötészetemet**
a Sági-utcából a Gyarmathy-térre, a kir. járásbíróság épületébe helyeztem át.

Mindennemű papíráruk, írószerek és e szakmába vágó cikkek ből bőveges választékot tartok a legjobb ár-va- ból s mérsékelt, versenyképes áron adom el.

!!! KÖNYVKÖTÉSZET !!!

A n. é. közönség szíves pártfo- gását kérve, maradtam

mély tisztelettel

Szágán János,

papír-, írószerek, könyv- kereskedés és könyvköt.

2-19

Cellődmölk.

Hölgyek figyelmébe.

Van szerencsém a m. t. hölgy- közönségnek szíves tudomásul adni, hogy női ruha divattermemet Budapest- ről Pápara helyeztem át.

Üzletemben készülnek **angol koszt-
ümök, francia tolették, blousok** és min- den e szakmába vágó cikkek a leg- izlésebben kivitelben, remek szabásban, a legmérsékeltcbb áron.

**Vidéki megrendelések
pontosan teljesítettek**

A n. é. hölgyelölökség szíves, pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Kun Erzsébet,

női ruha divatterom
PÁPA, Belvárosi Szent Ilona-utca
3. sz. (Piacsek-gyógytárval szembe.)

Szíves tudomásul.

Van szerencsém a n. é. kö- zönség szíves tudomására adni, hogy Ge dónó ór, az Erzsébet- utcában, saját házamban, egy ma- i kor igényeinek mindenes- megfelelő

szikvizgyárat

rendeztem be.
Mindennap jéghűtött szik- viz, málna és citromgyörfű- ható. Szikviz a legkisebb men- nyiségben is házhoz szálltattat- radtam

tisztelettel

Klaffi Gyula

szikvizgyáros

Cellődmölk.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz a kiadóhivatal

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

Halászkapu-utca 4 sz

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktarat:

Henri Pieper
eredeti

Diana fegyverekből
ugyszinten celszerű
Hemmerle-féle
fegyverekből

J. P. Saueru. Sohn
oég

Krupp Frigyes-féle
különleges acélcsovvi
fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Legujabb!! Browning-féle önműködő ismétlő seretes vadászfegyver

12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kaphato
Cs. es kir. allami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I számu vadászati és tárcsa-lóporral töltet: töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kali- berühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási es sportkölönlegeség! Saját lövölde
A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegy-